

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ដំណាំស្វាយ

ឧបត្ថម្ភការងារចែកចាយដោយ៖

ក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

ឆ្នាំ២០១៦

អាសយដ្ឋាន : អគារលេខ២០០ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ទន្លេបាសាក់
ខណ្ឌចម្ការមន រាជធានីភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទលេខ : (០២៣) ២១៥ ៨១៩/០១២ ៨៣ ៧៩ ៤៥

ទូរសារលេខ : (៨៥៥)២៣ ២១០ ៩៤៨

Facebook : នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម - Department of Agricultural Extension

គេហទំព័រ : <http://www.maff.gov.kh>

សៀវភៅ

ស្តីពី

ដំណាំស្វាយ

រៀបចំដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

បោះពុម្ពលើកទី១ ចំនួន ២០០០ច្បាប់

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រក្សាសិទ្ធិដោយ៖ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

សមាសភាពចូលរួមចំណែកផលិតស្បៀងកៅស៊ូពីដំណាំស្វាយ

I. ទីប្រឹក្សាផ្តល់យោបល់:

- ១. បណ្ឌិត **ម៉ាក់ សៀន** អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
- ២. បណ្ឌិត **ម៉ៅ មីនា** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ៣. លោក **ម៉ែន តុឌី** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ៣. លោក **គឹម ជារ៉ា** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

II. អ្នករៀបរៀង:

- ១. លោក **ដាន ឌុច** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

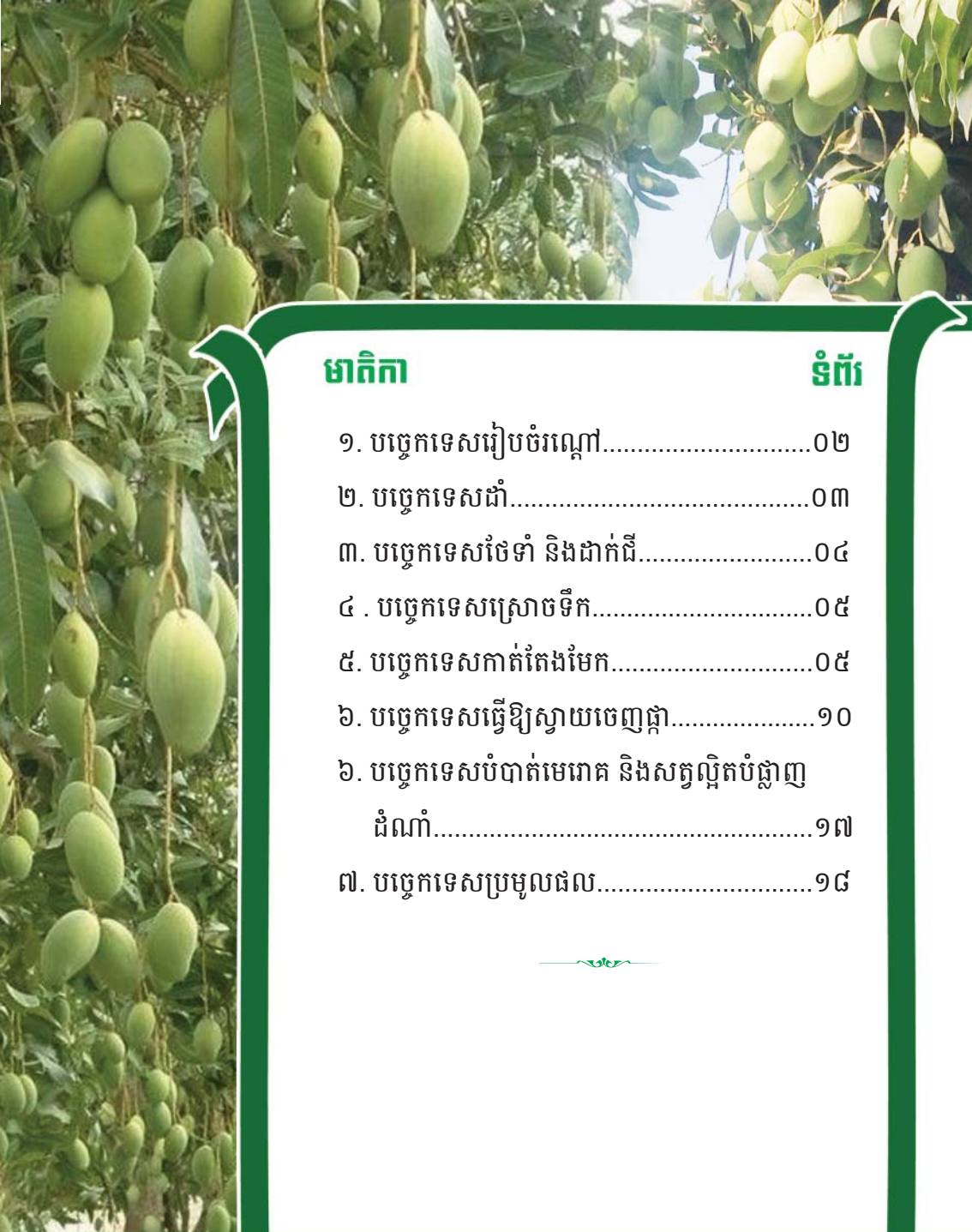
III. ក្រុមការងារស្រាវជ្រាវ:

- ១. លោក **នូ ប្រណិត** មន្ទីរកសិកម្មខេត្តបាត់ដំបង
- ២. លោក **វ៉ាត គឹមជាង** មន្ទីរកសិកម្មខេត្តកំពង់ធំ

IV. ក្រុមការងារត្រួតពិនិត្យ និងកែសម្រួល:

- ១. លោក **ពេជ សុវត្តារ៉ា** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ២. លោក **ហុន ទ្រី** នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
- ៣. លោកស្រី **ចាន់ សុដី** នាយកដ្ឋានសាវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ
- ៤. លោក **កេត សំរេត** នាយកដ្ឋានសាវប្បកម្ម និងដំណាំរួមផ្សំ

មាតិកា

ទំព័រ

១. បច្ចេកទេសរៀបចំរណ្តៅ.....	០២
២. បច្ចេកទេសដាំ.....	០៣
៣. បច្ចេកទេសថែទាំ និងដាក់ជី.....	០៤
៤ . បច្ចេកទេសស្រោចទឹក.....	០៥
៥. បច្ចេកទេសកាត់តែងមែក.....	០៥
៦. បច្ចេកទេសធ្វើឱ្យស្វាយចេញផ្កា.....	១០
៦. បច្ចេកទេសបំបាត់មេរោគ និងសត្វល្អិតបំផ្លាញ ដំណាំ.....	១៧
៧. បច្ចេកទេសប្រមូលផល.....	១៨

ដំណាំស្វាយ

ជាទូទៅ គេនិយមដាំស្វាយលើដី ដោយធ្វើការលើករង សម្រាប់ តំបន់វាលទំនាប មានទឹកលិច ពេលមានជំនន់ទឹកភ្លៀង ឬទឹកទន្លេ។ ចំណែកឯនៅតំបន់ភូមិភាគឥសាន្ត និងឧត្តរ ជាទឹកនៃងដែលគ្មានទឹកជំនន់ គេក៏អាចដាំស្វាយបានដែរ នៅលើដីតាមតំបន់ទួល ក៏ប៉ុន្តែសម្រាប់ការដាំដុះ ស្វាយនៅតាមតំបន់ខ្ពង់រាបនេះ គឺមានតិចប៉ុណ្ណោះសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា។

ផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌទាំងពីរខាងលើ ការដាំដំណាំស្វាយត្រូវ បានចែកចេញជាពីរផ្នែក ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាដូចខាងក្រោម៖

- ១- ការដាំលើដី ដោយធ្វើការលើករង (តំបន់ទំនាប)
- ២- ការដាំលើដីទួល(តំបន់ខ្ពង់រាប)

ដំណាំស្វាយដាំនៅតំបន់វាលទំនាប

ដំណាំស្វាយដាំនៅតំបន់ខ្ពង់រាប

ដោយប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាកសិករភាគច្រើន និយមរស់នៅតាមតំបន់ វាលទំនាបជាពិសេសតាមដងទន្លេ ហើយនិយមដាំស្វាយ ដោយធ្វើការលើក

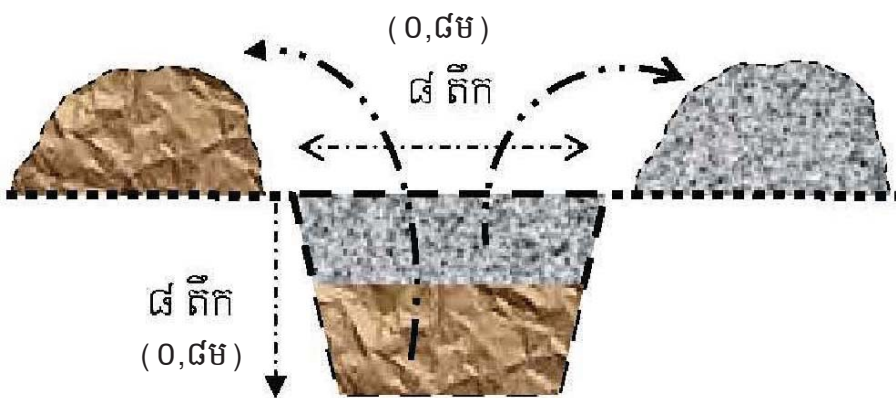

រង ដូច្នេះសៀវភៅនេះសូមលើកយកតែវិធីទី១ មករៀបរៀងដើម្បីជាជំនួយ ស្មារតីផ្នែកបច្ចេកទេសបន្ថែម ជូនដល់បងប្អូនប្រជាកសិករ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ជាប្រយោជន៍ចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្មឱ្យមានការអភិ វឌ្ឍបន្ថែមទៀត។

ចម្ការស្វាយភាគច្រើន មាននៅក្នុងតំបន់វាលទំនាប ដោយសារតំបន់ ទាំងនោះ ជាតំបន់ដែលមានដីលក្ខណៈដីឥដ្ឋ និងល្បាយខ្សាច់ច្រើន។ ការដុះ លូតលាស់នៃដំណាំស្វាយ នៅលើដីឥដ្ឋ មានសភាពយឺតជាងដំណាំស្វាយ ដាំនៅលើដីល្បាយខ្សាច់ ឬដីមានជីជាតិល្អ ។

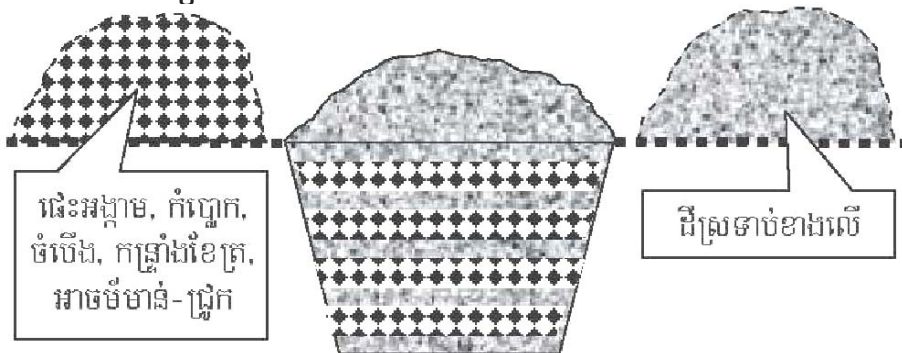
១. បច្ចេកទេសរៀបចំរណ្តៅ:

- * ត្រូវដឹករណ្តៅ ៨តឹកបួនជ្រុង(០,៨ ម៤ជ្រុង) និងជំរៅ៨តឹក(០,៨ម)
- * រោយកំបោរសប្រមាណ២ស្លាបព្រាបាយ ក្នុង១រណ្តៅ។
- * ត្រូវដាក់ធ្មេះអង្កាម កំប្លោក ចំបើងពុក លាមកគោ មាន់ ជ្រូកដែល ពុកផុយរលួយ មួយស្រទាប់កម្រាស់ ១តឹក(០,១ម រួចដាក់ដីពីលើ ១តឹក(០,១ម)យើងធ្វើយ៉ាងនេះ រហូតពេញរណ្តៅ។
- * ត្រូវទុករណ្តៅដែលរៀបចំហើយក្នុងរយៈពេល ២ ទៅ ៣អាទិត្យ។

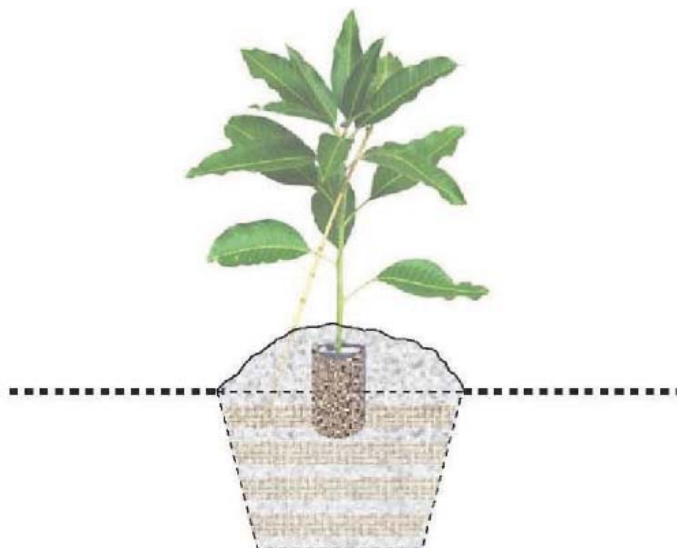

- * សម្រាប់ស្វាយកែវចិនចម្ងាយពីរណ្តាមួយទៅរណ្តាមួយមានប្រវែង ៨ ម៉ែត្រ។
- * សម្រាប់ស្វាយកែវរមៀតចម្ងាយពីរណ្តាមួយទៅរណ្តាមួយមានប្រវែង ៥-៦ ម៉ែត្រ។

២. បច្ចេកទេសដាំ:

- * កូនស្វាយត្រូវរក្សាផ្សំទុករយៈពេល ១អាទិត្យមុនដាំ
- * ផ្អាកការស្រោចទឹក២ថ្ងៃមុនដាំ ដើម្បីកុំឱ្យបែកដី និងដាច់បួស។

- * មុនដាំត្រូវជញ្ជូនកូនស្វាយដាក់កែវរណ្តៅទាំងអស់។
- * ត្រូវហែកបកចង់ចេញកុំឱ្យបែកដី។
- * ដាក់កូនស្វាយចូលក្នុងរណ្តៅ រួចកប់ក្នុងអាចម៍ដី ប្រហែល ១ តឺក (០,១ម) ក្រោមមាត់រណ្តៅ។
- * លប់ដីដោយសង្កត់ថ្មមៗ រួចយកមែកឈើដោតកែវរណ្តៅចងទប់ជាមួយ កូនស្វាយ។

៣. បច្ចេកទេសថែទាំ និងដាក់ដី:

- * ខែវស្សាត្រូវពូនគល់ការពារទឹកលិច។
- * នៅដើមរដូវប្រាំងគួរដាក់ដីបំប៉ន ដោយប្រើដីលាមកមាន់ អាចម៍ជ្រូក លាយជាមួយជេះអង្កាម ចំបើង ឬកំព្លោកកាយកប់ក្នុងដីធ្វើជាកំពែង។
- * ប្រសិនបើកូនស្វាយមានសត្វល្អិតស៊ីត្រូវប្រើថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិត ឬថ្នាំ កាបារីល (Carbaryl) S85 សម្រាប់ជំនួយស្លឹក និងដើមលូតលាស់ល្អ។

ជីសរីរាង្គ

ជីសរីរាង្គមានបួនប្រភេទម្យ៉ាងៗគឺ ៖

• លាមកសត្វ

• ចិតកំប៉ុស្ត

• សំរាមគ្របថ្មីវិញ្ញាណ

• ជីវិចិត

៤. បច្ចេកទេសស្រោចស្រព:

- * នៅពេលដែលកូនស្វាយអាយុតិចជាង២ឆ្នាំ ត្រូវស្រោច ទឹក១ដងក្នុង ១អាទិត្យនៅរដូវប្រាំង។
- * យើងត្រូវស្រោចទឹកតែគល់ស្វាយម្តងគត់នៅពេលវាកំពុងផ្កា។

៥. បច្ចេកទេសកាត់តែងមែក:

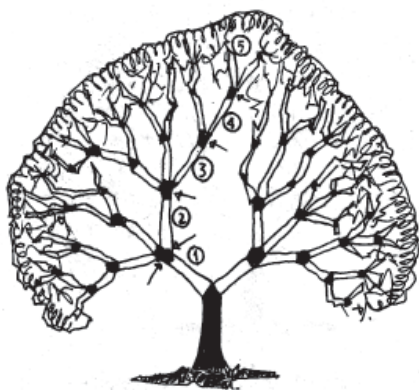
ការកាត់តែងមែកមានច្រើនវិធី:

វិធីទី១: កាត់តែងមែកខាងក្នុងនៃដើមដែលស៊ូបទ្រុបចោល ដើម្បីឱ្យ ខ្យល់អាកាស និងពន្លឺថ្ងៃ ចេញចូលបានសព្វដើម និងមែក។ មែកដែលមាន សុខភាពមិនល្អនៅលើចុងដើមគប្បីកាត់ចោល។ វិធីនេះ សមស្របសម្រាប់ ដើមស្វាយ ដែលមានមែកដុះស្តុកតិចតួច ហើយនៅក្នុងលក្ខណៈដែល ចន្លោះលំហប្រវែងមែក ទាំងអស់មិនសូវចូលជិតគ្នាពេកទេ។

វិធីទី២: កាត់មែកចុងចោល ប្រវែងមួយថ្នាំ ឬពីរថ្នាំចុះទៅក្រោម ហើយកាត់មែកស្តុកៗចោលផងដែរ គោលបំណងក្នុងវិធីបែបនេះគឺការពារ កុំឱ្យគុម្ពដើមស្វាយដុះស្តុក បើសិននៅចន្លោះលំហរវាងដើម នៅជិតគ្នាពេក។

វិធីទី៣: គប្បីព្យាយាមធ្វើការ កាត់តែងមែកស្វាយ តាមសេចក្តី ត្រូវការចាំបាច់។ ការកាត់តែងមែក ជាកិច្ចការចាំបាច់សម្រាប់ដើមស្វាយ ធំៗ និងដើមចាស់ៗ ដើម្បីឱ្យអ្នកថែ ទាំ អាចធ្វើការបានស្រួល នៅក្នុង កន្លែងដីជាំ។

ក្នុងចំណោមវិធីទាំង៣ នេះ

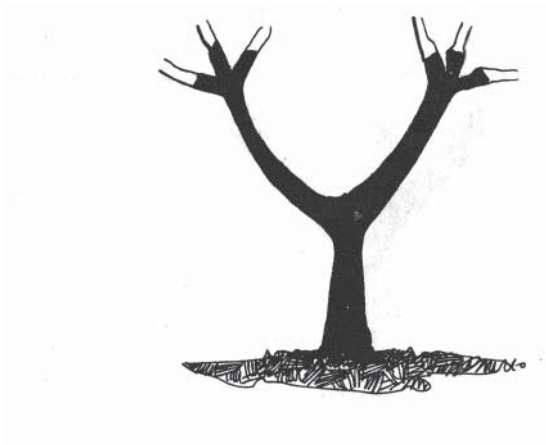

ទ្រង់ទ្រាយដើមមុនពេលកាត់តែង

កសិករអាចជ្រើសរើសវិធីណាមួយក៏បានដើម្បីអនុវត្តក្នុងចម្ការរបស់ខ្លួន។

ការកាត់តែងមែកចោលក្នុងពេលលូតលាស់ទីពីរ (សូមមើលរូបខាងលើ)
កាត់ក្នុងខែសីហា

កាលណាដើមស្វាយអាយុច្រើនត្រូវកាត់តែងជាដំបូងតាមរូបភាពនេះ

ហើយកាត់តែងក្នុងក្នុងបន្តបន្ទាប់មកតាមរូបភាពនេះ ដោយកាត់ចេញ
ផ្នែកលូតលាស់ទីពីរបន្តិចបន្តួច

ក្រោយពេលធ្វើការកាត់តែងមែក និងធ្វើស្មៅបានស្អាតហើយ គប្បី
ដាក់ជីភ្លាមៗ។ តាមធម្មតា ការដាក់ជី 15-15-15 ក្នុងកម្រិត 2-3 គីឡូក្រាម
ក្នុងមួយដើមរួចហើយយកសំរាមគ្របជុំវិញដើមដើម្បីការពារកុំឱ្យច្រោះទឹក។

សារធាតុសរីរាង្គ និងវត្ថុសំណាកផ្សេងៗដូចជាអាចម៍មាន់ អាចម៍ជ្រូក
អាចម៍ប្រចៀវ ដែលគេចោល គប្បីយកទៅដាក់គល់ស្វាយ ព្រោះសារធាតុ
សរីរាង្គទាំងនេះនឹងក្លាយជាប្រភពជីយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ដំណាំ។

ក្រោយពេលបានប្រើប្រាស់ជី អស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមកហើយ
តែដីក៏នៅតែមានជាតិអាស៊ីតទៀត គប្បីដាក់កំបោរ ឬរ៉ែកំបោរ (Dolomite)
បន្ថែម ដើម្បីបន្ថយជាតិអាស៊ីតនៅក្នុងដី ដែលនឹងជួយជំរុញឱ្យឫសស្វាយ
ដុះលូតលាស់ឬសបានល្អ។

អាចម៍មាន់មានជាតិហ្វូសហ្វាតច្រើន ដែលនឹងបណ្តាលឱ្យស្លឹកខូច។
អាស្រ័យហេតុនេះ អាចម៍មាន់គប្បីធ្វើឱ្យរលួយសិនមុនប្រើ។ អាចម៍មាន់
ស្រស់ៗគប្បីប្រមូលដាក់គរឡើង ហើយទុកនៅកន្លែងសមរម្យមួយ គំនរ

អាចម៍មាន់គប្បីត្រឡប់រយៈពេល ៣ថ្ងៃម្តង ដើម្បីបង្កើនសកម្មភាពនៃ អតិសុខុមកាយ ហើយគប្បីដាក់ទឹកបន្ថែម ដើម្បីឱ្យអាចម៍មាន់រលួយ។ យកធុងដាក់ទឹក ដែលជ្រាបចេញពីអាចម៍មាន់ ពីព្រោះវាជាដីប្រភេទទឹកសម្បូរទៅដោយជីជាតិ។

ស្លឹកឈើពុករលួយ និងវត្ថុផ្សេងៗដែលរលួយនៅក្នុងភក់ ក៏ជាប្រភពជីដ៏សំខាន់សម្រាប់ដំណាំស្វាយផងដែរ។

៥.១. ដំណាក់កាលធ្វើឱ្យដើមស្វាយដុះលូតលាស់

ត្រូវស្រោចទឹកដើមស្វាយភ្លាម ក្រោយពីពេលកាត់តែងមែក និងដាក់ជីរួច។ ត្រូវបូមទឹកតាមប្រឡាយនានា ជុំវិញរងឱ្យពេញប្រឡាយទាំងអស់ដើម្បីជួយឱ្យជីវលាយ ជ្រាបសព្វទៅក្នុងដី។ កាលណាស្រោចទឹកហើយ ដើមស្វាយនឹងចាប់ដុះលូតលាស់ស្លឹក ត្រួយ ក្នុងរយៈពេល 7-10 ថ្ងៃ ។

៥.២. ដំណាក់កាលស្លឹកចាស់មធ្យម: នេះជាដំណាក់កាលមួយដ៏សមស្រប ក្នុងការប្រើថ្នាំជាតូបាត់ត្រាហ្សុល (Puclobutrazol) ដើម្បីឱ្យដើមលូតលាស់ បានល្អ និងជួយជំរុញឱ្យបែកភ្នែកចេញផ្កា។ គប្បីប្រើថ្នាំជាតូបាត់ត្រាហ្សុល (Puclobutrazol) ដែលមានចែងប្រាប់នៅក្នុងផ្លាកយីហោ ហើយនៅឆ្នាំក្រោយ ការប្រើថ្នាំជាតូបាត់ត្រាហ្សុល (Puclobutrazol) ត្រូវបន្ថយប្រើតែពាក់ កណ្តាលបានហើយ។

ការសម្រេចចិត្តប្រើជាលើកទីពីរ គប្បីតាមពិនិត្យមើលពន្លកស្លឹកថ្មី និងមែកដែលដុះលាស់ឡើង ក្រោយពីដាក់ដីលើកដំបូង។ បើពន្លកស្លឹក ឬ មែកតូចពេក ឬស្តួមពេក ត្រូវដាក់ដីលេខ 9-24-24 ក្នុងមួយដើម ដាក់ចំនួន 1-2 គីឡូក្រាម។

- បើស្លឹកខ្ចីពេក និងមានថ្នាំងច្រើនត្រូវដាក់ដី 12-24-12 ក្នុងមួយ ដើម ដាក់ 1-2គីឡូក្រាម។
- បើស្លឹកស្តួម ទន់ ចន្លោះថ្នាំងវែង ហើយមែកតូច និងស្រាវត្រូវដាក់ ដី 9-24-24 ក្នុងមួយ ដើមចំនួន 1-2 គីឡូក្រាម ឬយកដី0-52-34 ដែលជាប្រភេទដីទឹកបាញ់ភ្លាមក៏បានដែរ។
- បើស្លឹកក្រាស់ រាងពណ៌ខៀវ ហើយស្ងួត ដើមស្វាយក៏ប្រុងនឹង បែកផ្កា មិនចាំបាច់ដាក់ដីបន្ថែមទៀតទេ។
- ការប្រើដីក្នុងកម្រិតណាមួយនោះ អាស្រ័យទៅលើអាយុនៃដើម ស្វាយ។ កម្រិតដាក់ដីដូចបាន ចែងខាងលើ សមស្របសម្រាប់ ដើមស្វាយមានអាយុពី 4-7ឆ្នាំ។

៥.៣. ដំណាក់កាលស្លឹកចាស់ដល់កំរិត:

- បើមានភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំង ត្រូវដាក់ដីគ្រាប់តូចៗលេខ 0-52-34 ក្នុង អត្រា 50-60 ក្រាម លាយទឹក 20 លីត្រ។

- ☛ បើគ្មានភ្លៀងទេ គប្បីប្រើជីគ្រាប់តូចៗ លេខ 0-52-34 អត្រាចំនួនតិចជាង ៥០ ក្រាម លាយទឹក 20 លីត្រ 15 ថ្ងៃ បាញ់ម្តង និង 30 ថ្ងៃបាញ់ម្តងទៀត។
- ☛ ការបន្ថយកម្រិតទឹកក្នុងប្រឡាយ ជារបៀបម្យ៉ាងទៀត នាំឱ្យដើមស្វាយផ្អាកការលូតលាស់។

៦. បច្ចេកទេសធ្វើឱ្យស្វាយចេញផ្កា

ដំណាក់កាលស្លឹកចាស់ដល់កម្រិត ជាពេលវេលានាំឱ្យស្វាយចេញផ្កា។ ទាំងស្លឹក មែកធំ មែកតូច ត្រូវយ សុទ្ធតែបានផ្តល់ជាសញ្ញាឱ្យដឹងថា ដើមស្វាយនោះរៀបនឹងចេញផ្កា។ លក្ខខណ្ឌបរិស្ថានដ៏សមស្របសម្រាប់ដំណាំស្វាយចេញផ្កា គឺជីត្រូវស្អាត មេឃស្រឡះ ហើយគ្មានភ្លៀង។

ជំហានទី១: គឺត្រូវបន្ថយទឹកក្នុងប្រឡាយ ដើម្បីឱ្យស្លឹកលើរង។ ធ្វើបែបនេះបាន ក្នុងកំឡុងពេលស្ងួត នៅរដូវភ្លៀង រហូតដល់ផុតរដូវភ្លៀង។

ជំហានទី២: ដើម្បីបញ្ជាឱ្យដំណាំស្វាយ មានការរីកលូតលាស់បានល្អនោះ គឺត្រូវបាញ់ជីគ្រាប់តូច លេខ 0-52-34 ដោយដាក់ជីចំនួន 50-60 ក្រាម លាយទឹក 20លីត្រ។

ជំហានទី៣: ចុងក្រោយបង្អស់ ត្រូវបាញ់ជី Thoreau ឱ្យចេញផ្កាដោយដាក់ជីចំនួន 75-80 ក្រាម លាយទឹក 20លីត្រ ឬបាញ់នីត្រាតប៉ូតាស្យូមដាក់ចំនួន 400ក្រាម លាយទឹក 20លីត្រ លាយជាមួយវត្ថុស្អិត។

ចំណាំ:

គប្បីបាញ់ នៅពេលល្ងាច និង នៅពេលដែលគ្មានភ្លៀងធ្លាក់ មួយសប្តាហ៍។

នៅក្នុងចម្ការខ្លះបើប្រើជី 9-24-24 ច្រើន ហើយប្រើជី Thiourea បន្ថែម ទៀត ពេលខ្លះក៏ពុំបានផលដែរ។ ដូច្នេះចាំបាច់ ត្រូវបាញ់ជី Thiourea នៅ លើកទីពីរ ដោយដាក់ជីចំនួន ៤០ ក្រាម លាយទឹក ២០ លីត្រ ។ គេអាច បាញ់ជី Thiourea ក្នុងកម្រិត 100 ក្រាម លាយទឹក 20លីត្រ បើទឹក ឬនីត្រា ប៉ូតាស្យូម អាចប្រើបានដោយដាក់ជីចំនួន 500 ក្រាម លាយទឹក 20 លីត្រ ។ បើដើមស្វាយមួយដើមៗ មិនឃើញចេញផ្កាក្នុងរយៈពេល 4-5 ថ្ងៃទេ បន្ទាប់ ពីបាញ់ជីលើកទីមួយនោះទេ គប្បីបាញ់ជីបន្ថែមពាក់កណ្តាលទៀត។

៦.១. ដំណាក់កាលចេញផ្កាពេញលេញ

ក្នុងរយៈពេលពី 7-10 ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីបាញ់ជី Thiourea ឬ Potassium Nitrate រួច ក៏កើតចេញជាបិចផ្កាដំបូង។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ បិចផ្កាមើល ទៅដូចជាខ្លាយមាន់ ស្ថិតក្នុងអំឡុងពេល 3-5 ថ្ងៃ ។ សំណុំផ្កាលេចត្រដែត មានទំហំប្រវែង 2-3 ធ្នូបរិកលូតលាស់ទៅទៀតប្រហែលជាង៣ថ្ងៃ ក្រោយ

ពេលប្រហែល ៧ថ្ងៃទៅទៀតសំណុំ ផ្កា នៅពេលនេះ មើលទៅដូចជាក្បាល ត្រីនោះក៏ចាប់រីកចំនួន ៤ថ្ងៃ រយៈពេល សរុបចាប់ពីពេលចេញផ្កា រហូតដល់ ពេលផ្កាមានចំនួន ១៧ថ្ងៃ ក្នុងអំឡុងពេលនេះអ្នកដាំគប្បីថែទាំដើមស្វាយ ដូចតទៅនេះ

- យកទឹកបាញ់ស្លឹកបន្តិចៗ ហើយយកទឹកស្រោចជុំវិញគល់ស្វាយ។
- ដំណាក់កាលផ្ការីក គប្បីប្រើជី 15-30-15 ដែលមានជីជាតិដូចជា កាល់ស្យូម ម៉ាញ៉េស្យូម ស័ង្កសី និងប៊ូរ៉ុង (Calcium, Magnesium, Zinc and Boron) គប្បីដាក់បន្ថែមវត្ថុស្ថិតណាមួយទៅនឹងជី 15-30-15 ។ កុំបាញ់ជីជាតិដាក់លាយ ថ្នាំសម្លាប់សត្វបំផ្លាញ ដំណាំ។
- រយៈពេលប្រហែល ៧ថ្ងៃមុនពេលផ្ការីកត្រូវរៀបចំពួកសត្វដែល ជាអ្នកនាំលំអងកេសរ ផ្សំគ្នាដូចសត្វរុយនៅក្នុងចម្ការ។ គេអាច ធ្វើការងារនេះបានដោយដាក់រាយអាចម៍ជ្រូក ដែលមានដង្កូវ រុយ ពេញចម្ការដើម្បីទាក់ទាញរុយ។

៦.២. ដំណាក់កាលចេញក្តឹប

បន្ទាប់ពីការផ្សំលំអងកេសរ ឱ្យផ្តាមក អូវែរ ក៏ប្រែពណ៌សម្បុរវា បន្តិចម្តងៗ ពីស ទៅ ខៀវធំទៅៗ ដោយមាន ជាដំណាក់កាល ដូច ខាងក្រោមនេះ៖

☛ ដំណាក់កាលក្តឹប (ទំហំ ប៉ុនគ្រាប់ម្ទេស ឬ ប៉ុនក្បាលរុយ) ដំណាក់កាលនេះ មានរយៈពេល ប្រហែល ៧ ថ្ងៃ ក្រោយពេលរីក។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះ ត្រូវផ្តល់

សារធាតុចិញ្ចឹមដល់ក្តឹប ផ្លែ ទាំងនោះ ជាប្រយោជន៍ធ្វើឱ្យកាន់ក្តឹបបានច្រើន។

☛ ដំណាក់កាលក្តឹប (ទំហំប៉ុនសណ្តែកបាយ) ដំណាក់នេះ កើតមាន ឡើងក្នុងរយៈពេល 15 ថ្ងៃ ក្រោយពេលផ្ការីក។ ក្តឹបនោះក៏លូតលាស់រហូត ទៅជាផ្លែ ដូច្នេះត្រូវថែទាំជាពិសេសក្នុងដំណាក់កាលនេះ។

☛ ដំណាក់កាលក្តឹប (ទំហំប៉ុនគ្រាប់ឈូក) ដំណាក់កាលនេះ ស្ថិត មានរយៈពេលមួយខែបន្ទាប់ពីពេលផ្ការីក។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះដែរសារធាតុ ចិញ្ចឹមទាំងអស់ស្ថិតនៅតាមមែកតូចៗ មែកសាខា និងដើម ហើយត្រូវ ប្រមូលផ្តុំសម្រាប់ការលូតលាស់របស់ផ្លែ។ ត្រូវបេះចោលនូវផ្លែណាដែល មិនល្អ រក្សាទុកផ្លែត្រឹមតែ 1-5 ផ្លែបានហើយក្នុងមួយចង្កោម ដើម្បីឱ្យវាលូត លាស់បានល្អ។

☛ ដំណាក់កាលក្តឹប (ទំហំប៉ុនពងទា) ដំណាក់នេះ មានរយៈពេល

45ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីពេលផ្ការីក។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនេះ ត្រូវផ្តល់សារធាតុចិញ្ចឹមឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឱ្យក្តីបកាន់ច្រើន។ បើមានផ្លែជ្រុះច្រើនក្នុងដំណាក់កាលក្តីបនេះ កសិករគប្បីបាញ់ដី 15-30-15 ក្នុងកម្រិត 10 មីលីលីត្រ លាយទឹក 20 លីត្រ ឬ ដី 6-24-24 ក្នុងកម្រិត 10 មីលីលីត្រ លាយទឹក 20លីត្រ។

ដំណាក់កាលក្តីប (ទំហំប៉ុនពងមាន់) ដំណាក់កាលនេះមានរយៈពេល60ថ្ងៃបន្ទាប់ពីពេលផ្ការីកនៅដំណាក់កាលនេះផ្លែអាចជ្រុះច្រើនបើដើមស្វាយនីមួយៗទទួលសារធាតុចិញ្ចឹមមិនបានគ្រប់គ្រាន់ ទទួលទឹកច្រើនហួសពេក ឬមួយខ្វះទឹក។ កម្ដៅខ្លាំងពេក ឬតិចពេក ក៏បណ្តាលឱ្យខូចខាតកោសិកានៅខាងចុងទង បច្ច័យទាំងនេះហើយ ដែលធ្វើឱ្យស្វាយជ្រុះផ្លែ។

ក្នុងដំណាក់កាលនេះ ម្ចាស់ចម្ការគប្បីបេះក្តីបស្វាយចោលខ្លះ បើក្តីបស្វាយនោះត្រិន ឬក្រុងដោយសារវាផ្ទុកសារធាតុចិញ្ចឹម ផ្លូស្ទ័រ(P) ឬប៉ូតាស្យូម (K) ច្រើនពេក ។ ដើម្បីកែស្ថានភាពជ្រុះផ្លែនេះ កសិករចាំបាច់ត្រូវដាក់ជីខ្លះ ដូចជាជី 20-20-0, 21-0-0, 16-16-16 ដោយដាក់ក្នុងកម្រិតចំនួន 1-2 គ.ក្រសម្រាប់ស្វាយមួយដើម។ ប៉ុន្តែ បើផ្លែស្វាយលូតលាស់ធំតាមធម្មតាទេអាចដាក់ជី 9-24-24 ក្នុងកម្រិត 1-2 គីឡូក្រាមក្នុងមួយដើម។

 ដំណាក់កាលផ្លែចាស់មធ្យម(ហៅថា ដំណាក់កាលឈានមកផិត) ដំណាក់នេះ មានរយៈពេល 90ថ្ងៃ បន្ទាប់ពេលផ្ការីក។ ក្នុងដំណាក់កាលនេះផ្លែ និងលូតលាស់កាន់តែធំឡើងៗ ហេតុនេះត្រូវបន្ថយកម្រិតទឹកក្នុងប្រឡាយ នៅក្បែរចម្ការ ឬក្នុងចម្ការ។ គេអាចដាក់ជី 9-24-24 ព្រមទាំងស្រោចទឹកផង។ 10ថ្ងៃក្រោយពេលដាក់ជី គេអាចសង្កេតឃើញស្រទាប់ស្លើងសៗលើសំបក ផ្លែស្វាយ។ ដើម្បីឱ្យផ្លែស្វាយឆាប់ចាស់ អាចបាញ់ជីទឹក 6-24-24 ដាក់ក្នុងកម្រិត 20-30 មីលីលីត្រ លាយទឹក 20លីត្រ។ ស្រទាប់ស ស្លើងលើ

សំបកផ្លែស្វាយ អាចឃើញក្នុងអំឡុងពេល 7-10 ថ្ងៃ ក្រោយពេលដាក់ជី រួច។

❏ ដំណាក់កាលផ្លែចាស់ដល់កម្រិត: ដំណាក់កាលនេះ ជាពេល វេលាមួយសមស្របសម្រាប់ការប្រមូលផល។ ផ្លែស្វាយចាស់ៗគប្បីបេះ ប្រមូលផលតាមពេលវេលាត្រឹមត្រូវ តែក៏អាស្រ័យទៅលើពូជស្វាយផងដែរ។ ពូជខ្លះអាចប្រមូលផលបានក្នុងអាយុ 110-115 ថ្ងៃ គិតពីពេលចេញផ្កា ចំពោះពូជស្វាយខ្លះទៀត អាចប្រមូលផលបានក្នុងអាយុ 120 ថ្ងៃ គិតពីពេល ចេញផ្កា។

ក្រៅពីសម្គាល់ថាផ្លែស្វាយអាចប្រមូលផលបានតាមរយៈអាយុ គេក៏ អាចធ្វើការសម្គាល់ផ្លែស្វាយតាមរយៈលក្ខណៈរូបសាស្ត្រមួយចំនួនដូចតទៅ:

- ❏ ជាយខាងៗផ្លែស្វាយអស់ធំ
- ❏ សម្បុរសំបកផ្លែបានប្រែពណ៌ពីខៀវ ទៅជាពណ៌លឿងស្រាល
- ❏ ស្រទាប់ស្តើងគ្របដណ្តប់សំបកផ្លែ
- ❏ ផ្លែស្វាយចាស់ កាលណាដាក់ក្នុងទឹក និងលិចទឹក ប៉ុន្តែបើផ្លែនៅ ខ្លីជាក់ក្នុងទឹកនឹងអណ្តែត។

៧. ការបំបាត់មេរោគ និងសត្វល្អិតបំផ្លាញដំណាំ

មេរោគសំខាន់ៗដែលគេប្រទះឃើញក្នុងដំណាំកាលស្វាយទំហំធំ ប៉ុនក្បាលរុយ ទៅដល់ប៉ុនគ្រាប់សណ្តែកបាយគឺមេរោគ Anthracnose និង មេផ្សិតម្សៅតែងរាតត្បាត។ ថ្នាំសម្លាប់សត្វបំផ្លាញដំណាំស្វាយក្នុងដំណាំកាលនេះ គប្បីប្រើគឺថ្នាំបិនណូមិល (Benomyl) ឬម៉ង់កូហ្សេប (Mancozed) បើភាពសើមកើនឡើងជាច្រើនថ្ងៃ ដោយសារមានភ្លៀងធ្លាក់ចុះអំឡុងខ្លាំង ឬ ទឹកសន្សើមច្រើន ចាំបាច់ត្រូវបាញ់ថ្នាំនេះម្តងទៀត។ ក្នុងករណីមានសត្វល្អិត បំផ្លាញដំណាំ ចាំបាច់ត្រូវរាប់ចំនួនសត្វល្អិតសំខាន់ៗ និង ប៉ាន់ប្រមាណមើល ការខូចខាតដែលបានកើតឡើងដើម្បីធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តថា ត្រូវប្រើថ្នាំស ម្លាប់សត្វល្អិតដែរឬទេ។ គប្បីធ្វើការត្រួតពិនិត្យមើលសត្វបំផ្លាញដំណាំ 3-7 ថ្ងៃម្តង ដើម្បីបានដឹងមុខពេលដំណាំឈានចូលដំណាក់កាលខូចខាតខ្លាំង។

រុយរោមផ្លែ ជាសត្វបំផ្លាញដំណាំស្វាយដ៏សំខាន់ បណ្តាលឱ្យមាន ការខូចខាតអន្តរាយដល់ផ្លែស្វាយដែលមិនទាន់ចាស់ ព្រោះថា ពេលដង្កូវ ចេញពីពង វាក៏ចូលទៅស៊ីសាច់ផ្លែស្វាយផ្នែកខាងក្នុង បណ្តាលឱ្យផ្លែស្តុយ រលួយ ជ្រុះដល់ដី។ ក្រោយពីផ្លែជ្រុះដល់ដី ដង្កូវក៏ក្លាយជាដឹកខ្សៀវចក់ទៅជា មេរុយ។ វិធីផ្សេងៗក្នុងការកម្ចាត់ដង្កូវប្រភេទនេះរួមមាន៖

- ប្រើអន្ទាក់ ដាក់វត្ថុធាតុគីមីទាក់ចាប់យករុយរោមផ្លែឈើឈ្មោះថា ថ្នាំ មេទិសភីហ្សេនូល (Methyleugenol) លាយជាមួយថ្នាំ ម៉ាឡាទិយ៉ូ (Malathion) ។
- ប្រើនុយពុលសម្រាប់បំបាត់រុយផ្លែស្វាយញី។ ប្រើថ្នាំ (Protein hydoly sate) (ហៅឈ្មោះទូទៅថា ណាស៊ីម៉ង់ Nasiman) លាយជាមួយថ្នាំម៉ាឡាទិយ៉ូ (Mallthion) អត្រា 800 មីលីលីត្រ លាយទឹក 20 លីត្រ ស្លឹកចាស់ត្រូវបាញ់ថ្នាំក្នុងកម្រិត ៥០ មីលី

លីត្រ ក្នុងមួយកន្លែងៗ។ ការបាញ់ថ្នាំសម្លាប់សត្វល្អិតគប្បីធ្វើ
រាល់សប្តាហ៍រហូតដល់ពេលប្រមូលផល។

- ប្រមូលផ្លែជ្រុះៗយកទៅកប់ ឬបំផ្លាញចោល។
- យកក្រដាសចង់រុំផ្លែស្វាយ មុនពេលប្រមូលផល១ខែ។

៨. ដំណាក់កាលប្រមូលផល

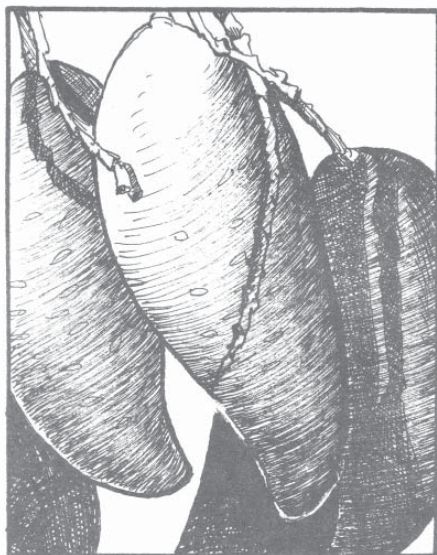
មុនធ្វើការប្រមូលផល ចាំបាច់ត្រូវពិនិត្យមើលសេចក្តីត្រូវការរបស់ទី
ផ្សារ ដើម្បីធ្វើផែនការប្រមូលផលប្រកបដោយគុណភាព ។ សម្ភារសម្រាប់
ប្រមូលផលត្រូវមានគ្រប់លក្ខណៈ និងសមស្រប ដើម្បីជៀសវាងបន្ថយការ
ខូចខាតផ្លែស្វាយ ដូចជា បង្កឱ្យជាំ ស្អុយ ដែលបណ្តាលមកពីការហូរជ័រ។

បន្ទាប់ពីបេះផ្លែស្វាយបានមួយដើមហើយ ត្រូវដាក់ក្នុងកញ្ចប់ ឬ
ជាល និងបញ្ជូនទៅដាក់នៅទីកន្លែងណាមួយសមស្រប រួចធ្វើការជ្រើសរើស
ចាត់ចំណាត់ថ្នាក់ រួចរៀបចូលកែស។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ដើម្បីរក្សាផ្លែស្វាយ
ឱ្យមានគុណភាពទាំងពណ៌ និងរសជាតិត្រូវដាក់ថ្នាំសម្លាប់មេផ្សិត។ ដើម្បី
សម្លាប់មេរោគក្រោយពេលប្រមូលផលរួច។

បញ្ជាក់:

មុនពេលធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ផ្លែស្វាយ ត្រូវកាត់ទងដោយរក្សាទុកត្រឹម
២-៣មីលីម៉ែត្រពីផ្លែ ដើម្បីឱ្យជ័រហូរចេញពីផ្លែ។ របៀបធ្វើ ដំបូងត្រូវកាន់ទង
បន្ទាប់មកកាត់ បន្ទាប់មកទៀតដំរាប់ផ្លែស្វាយលើក្រដាស ឬបាវស្អាត ដោយ
ដាក់ក្បាលចុះក្រោម ទុកឱ្យជ័រហូរចេញពីផ្លែលុះត្រាស្អាត ទើបដាក់ចូលកែស។

ផ្លែចាស់ល្មមអាចប្រមូលផលបាន

ការប្រមូលផលត្រូវធ្វើដោយប្រុងប្រយ័ត្ន

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ និងវេចខ្ចប់

ការដាក់ក្នុងកេះកាតុងរឹង

ការដាក់ក្នុងជាល

ផ្លែស្វាយពេលទុំ និងដាក់នៅលើទីផ្សារ

ឯកសារយោង:

- ១. ការគ្រប់គ្រង និងថែទាំចម្ការស្វាយដោយប្រើវិធីសាស្ត្រចម្រុះលើកត្តាចង្រៃ
គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ដំណាំឈើហូបផ្លែខេត្តតំបន់ពាយ័ព្យ ១៩៩៧
- ២. ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីដំណាំឈើហូបផ្លែ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយ
កសិកម្ម ២០១៣
- ៣. ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មានដំណាំស្វាយ នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម២០១៤។

